

ISSN 1857–10

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE A REPUBLICII MOLDOVA
INSTITUTUL PATRIMONIULUI CULTURAL
CENTRUL STUDIUL ARTELOR**

ARTA

**SERIA ARTE VIZUALE
ARTE PLASTICE
ARHITECTURĂ**

CHIȘINĂU ♦ 2012

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Tudor STAVILĂ, dr. hab. – redactor-șef
Tamara NESTEROV, dr. – responsabil de ediție
Constantin CIOBANU, dr. hab.
(București)
Mariana ȘLAPAC, dr. hab.
Constantin PRUT, dr., prof. (București)
Ioan OPRIȘ, dr., prof. (București)
Gheorghe BOBÂNĂ, dr. hab. prof.
Liliana CONDRATICOVA, dr.
Tatiana BUIMISTRU, dr.

Recenzenți:

Dr. **Dumitru OLĂRESCU**
Dr. **Ana SIMAC**

Toate articolele din acest volum au fost recenzate, discutate în cadrul Secției „Arte Vizuale” a Centrului Studiului Artelor și recomandate pentru publicare de Consiliul științific al Institutului Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei

© Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Arta / Academia de Științe a Moldovei, Institutul Patrimoniului Cultural, Centrul Studiul Artelor;
col. red.: Tudor Stavilă (red. șef), ... – Chișinău: Editura Garomont, 2012 – ISSN 1857– 1042
2012: Arte Vizuale. –2012. 174 P. Bibliografie și note la sfârșitul articolului. 175 ex.

ISSN 1857 – 1042

Date despre autori:

Arbuz Olimpiada – dr., lector superior la Catedra Arte decorative, Universitatea Pedagogică de Stat „I. Creangă”
Brihuneț Manole – prot-mitrofor, cercetător științific, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău
Braga Tudor – critic în artă
Ceastina Alla – cercetător științific, Institutul Patrimoniului Cultural
Ciobanu Constantin – dr. hab. în studiul artelor, Institutul de Istoria Artelor „G. Oprescu”, București, România
Cravenco Vladimir – doctorand, Institutul Patrimoniului Cultural
Ciobanu Iraida – cercetător științific, Institutul Patrimoniului Cultural
Marian Ana – dr. în studiul artelor, cercetător științific, Institutul Patrimoniului Cultural
Musteață Elena – șef al Catedrei „Design vestimentar”, Facultatea Industrie Ușoară, Universitatea Tehnică din Moldova
Nesterov Tamara – dr. în studiul artelor, cercetător științific coordonator, Institutul Patrimoniului Cultural
Olaru Ioana-Iulia - lector universitar, doctorand, Universitatea de Arte „George Enescu”, Iași
Oleinic Svetlana – doctorandă IPC, lector superior, Universitatea Tehnică a Moldovei
Podlesnaia Natalia – doctorandă, Universitatea Tehnică a Moldovei
Procop Natalia – cercetător științific, Institutul Patrimoniului Cultural
Prodan Alexandru - cercetător științific, Institutul Patrimoniului Cultural
Rășchitor Tatiana – doctorandă, Institutul Patrimoniului Cultural
Savițcaia Iarina – doctorandă, Institutul Patrimoniului Cultural
Stavilă Tudor – dr. hab. în studiul artelor, prof. cercetător, director al Centrului Studiul Artelor al Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM
Titu Alexandra – dr., prof. universitar, București
Toma Ludmila – dr. în studiul artelor, cercetător științific coordonator, Institutul Patrimoniului Cultural
Trifan Aurelia – doctorandă IPC, lector, Universitatea Slavonă din Moldova
Tronciu Sergiu – doctorand, lector Universitatea Tehnică a Moldovei

SUMAR

ARTĂ PREISTORICĂ ȘI ANTICĂ

- Tudor Stavilă.** Arta preistorică – între arheologie și istorie..... 5
Ioana-Ilie Olaru. Particularitățile statuarei romane laice din ultimele secole ale antichității târzii 13

ARTĂ MEDIEVALĂ

- Constantin Ciobanu.** Date noi referitoare la programul iconografic al bisericii *Tuturor sfinților* din Părhăuți..... 17
Tamara Nesterov. De la cupola bizantină la bolta moldovenească. Împrumut sau evoluție arhitectural-constructivă ? 28

ARTĂ MODERNĂ ȘI CONTEMPORANĂ

- Alexandra Titu.** Graffiti. The enthusiasm of illegality, the protection of anonymity and the challenge of celebrity..... 38
Alla Ceastina. Construcția spitalului public orașenesc din Chișinău în contextul dezvoltării arhitecturii din prima jumătate a secolului al XIX-lea..... 41
Iraida Ciobanu. Tendințe moderniste în creația marilor maeștri: Valentina Rusu-Ciobanu, Mihai Grecu, Andrei Sârbu..... 48
Vladimir Cravenco. Opera lui Ion Creangă ilustrată de artiști plastici din Moldova..... 58
Olimpiada Arbuz-Spatari. Creativitatea artistică în viziunea esteticii..... 65
Manole Brihuneț. Tipul de biserică din satele Pohoarna și Cobâlnea, Șoldănești 74
Ana Marian. Privire retrospectivă asupra creației sculptoriței Alexandra Picunov-Târțău 84
Elena Musteață. Contribuții la studiul procedeelelor artistice în gravura din anii '50 – '70 din RSSM 92
Svetlana Oleinic. Aspectele compozitionale ale arhitecturii clădirilor pentru afaceri din Chișinău, construite în ultimul deceniu..... 97
Natalia Podlesnaia. Pictura monumentală din Basarabia (1812-1940) 103
Natalia Procop. Tendința nonfigurativului în batik-ul autorilor contemporani din Republica Moldova..... 114
Tatiana Rașchitor. Portretul în arta graficii de șevalet din RSSM. Anii 1950-1990 121
Iarina Savițchi. Gravura basarabeană: de la Șilingovschi la Ceglocoff..... 127
Alexandru Prodan. Repere istorico-geografice ale patrimoniului urbanistic din Republica Moldova..... 137
Aurelia Trifan. Cu privire la structura complexelor vitivinicole din Republica Moldova..... 145
Sergiu Tronciu. Biserica comemorativă „Sf. Andrei” din cetatea Tiraspol..... 151

JUBILEE

- Tudor Stavilă** 157
Tamara Nesterov..... 159

IN MEMORIAM

- Liudmila Toma.** Calea de creație a lui Iacov Averbuh 161
Ana Marian. Portretele, măștile și alte opere în teatrul vieții al maestrului Glebus Sainciuc 164

RECENZII ȘI PREZENTĂRI DE CARTE

- Tudor Braga.** *Secolul premodern al artei din Basarabia. Icoana basarabeană din secolul XIX.* Chișinău: Arc, 2011 167
Tudor Stăvilă. *Pictorul și graficianul Viorel Huși* de Aura Popescu. Monitorul Oficial, București, 2012..... 169
Ana Marian. Apariție editorială așteptată pe ambele maluri ale Prutului – monografia *Dimitrie Sevastianov* de Ludmila Toma..... 171